Nro 45

KURYER LITEWSKI

w Wilnie we Srzodę dnia 16 Kwietnia v. s. 1824 Roku.

Wiadomości Krajowe.

Ostatnia data gazet sanktpetersburskich jest dnia 8 kwietnia.

W Wielki Czwartek, dnia 3 kwietnia, Ich Cesarskie Wysokości, Wielki Xiążę Mikołay Pawłowicz i Małżonka Jego Wielka Xiężna Alexandra Federowna, Wielki Xiążę Michał Pawłowicz i Małżonka Jego Wielka Xiężna Helena Pawłowna dopełniając powszechney powinności chrześciańskiey, przystępowali do Nayświętszych Tajemnic Pańskich, w kaplicy pałacu aniczkowskiego. (*Gaz. Sanktpeters.*)

Uroczystość Paschy obchodzona była w kaplicy pałacowey, w nocy z dnia 5go na 6ty, ze zwyczaynemi obrzędami. Po mszy wielkiey śpiewano *Te Deum*, obwieszczone wystrzałami z dział. Potem u dworu było ucałowanie ręki. (*Cons. Imp.*)

Przez Naywyższy Ukaz do Rządzącego Senatu z dnia 5go. wyniesieni na radców stanu, radcy kollegialni *Iwanczykow*, *Freygang*, *Prażewski* i *Diwow*; na assesorow kollegialnych radcy honorowi *Jukin*, *Lebiediew* i *Benkhausen*; na radcę honorowego protokulista *Gurjew*; na translatorów, aktuaryuszowie *Bakunin*, hrabia *Borch*, i *Hobbe*, urzędnik 14tey klassy. Wszyscy zostają w ministeryum stosunkow zewnętrznych.

Przez Naywyzszy Ukaz z dnia 5 kwietnia, do kapituły orderów, mianowani kawalerami orderu ś. *Włodzimierza* 4tey klassy, assesorowie kollegialni *Łomonosow* i *Jurców*; orderu ś. *Anny* 3ciey klassy, radca dworu *Engelbach*, radcy honorowi *Ebeling*, *Aniczkow* *Erdelli*, *Inekow*, baron *Asch*, i translator *Bikmajew*; wszyscy należący do ministeryum stosunkow zewnętrznych. Radca dworu *Halczyński*, należący do kancellaryi tegoż ministra otrzymał ozdobę ś. *Anny 2giey klassy* brylantowaną.

Przez Naywyższy Ukaz z dnia 5 kwietnia, do kantoru dworu, aktuaryuszowie hrabia Paweł *Medem* i hrabia *Szuwałow*, obadwa należący do kollegium spraw zagranicznych, mianowani kamerjunkrami dworu J. C. M.

N. Cesarzowa Jeymość Panująca, udarowała brylantowym pierścieniem, Pana *Żukowskiego*, który miał honor złożyć N. Pani exemplarz dzieł swoich poetycznych, nowo przedrukowanych. Wydanie to jest sporządzone przez P. *Huet*, typografa departamentu oświecenia publicznego, i jest tak piękne, że nic nie zostaje do żądania.

Ukazy Rządzącego Senatu.

O dozwoleniu kupcom, którzyby nie zdołali w terminie oświadczyć kapitału, objawić go w przeciągu pierwszego tercyału następującego roku.

Wedle Ukazu Jego Cesarskiey Mości Rządzący Senat sluchali przedstawienia Ministra Skarbu, do którego przyłącza zaświadczone kopije Naywyżey utwierdzonego dnia 8 przeszłego stycznia postanowienie Komitetu PP. Ministrów i zapiski, do tegoż Komitetu i od tegoż Ministra wniesioney dnia 31 sierpnia roku zeszłego z N. 3567 o kupcach, którzy nie zdołali w przepisanym prawami terminie oświadczyć kapitału, w ten sposob, azali nie zda się Rządzącemu Senatowi względem powszechnego wykonania Naywyższey w tym przedmiocie woli, dać wiedzieć komu należy, przez Ukazy. W załączonych zaś kopijach wyrażono: *Naprzód, w zapisce Ministra Skarbu:* W urządzeniu mieskim (Городовое положение) ustanowiony jest termin na coroczną opłatę procentów od oświadczonych przez kupców kapitałow od 1 grudnia do 1 stycz. kazdego r.; a Ukazem Rządzącego Senatu z d. 28 lipca 1798 przepisano: kupców, którzy nie stawili się w terminie przepisanym do oświadczenia kapitałow, wykreślać ze stanu gildyynego i zapisywać do mieszczańskiego. Na osnowie tych praw oświadczenie kapitałow kupieckich i opłata procentowych pieniędzy uskuteczniane były w samym tylko miesiącu grudniu; którzy zaś tego w terminie nie dopełniali, bez żadnego śledzenia wykreślani byli do stanu mieszczan, a tak razem ustawały już wszelkie poszukiwania i nie było niedopłat. Przy wydaniu Manifestu z dnia 1go stycznia 1807, przez który nadane zostały nowe prawa kupcom rossyyskim, a który nastał już po upłynieniu ustanowionego na oświadczenie kapitałów terminu, Rządzący Senat przez wydany ukaz w miesiącu lutym, zostawił kupcom gild niższych prawo, przenoszenia się do wyższych przez ciąg tegoż roku, nie oczekując terminu, ale wnosząc pieniądze procentowe, na dopełnienie do zapłaconych już z gildy niższey; w następującym zaś roku przez Naywyższy ukaz Imienny z d. 19 sierpnia prawo to rozciągnione zostało nazawsze dla wszystkich w ogólności stanow, wyłączając mieszczan i włościan skarbowych. Następnie podług istotnego brzmienia tego ukazu, łaska ta rozciągała się na tych kupcow, którzy dla nieoświadczenia w terminie kapitału przenoszeni bywali do stanu mieszczan. A tym czasem Rządzący Senat dostrzegając w papierach oszukania, popełnianego ze strony kupcow, dla uniknienia opłaty pieniędzy procentowych, i ze strony mieszczan dla uniknienia powinności rekruckiey, chociaż ukazem z d. 28 lutego 1809 i ponowił zalecenie, ażeby kupców, samowolnie oddalających się z mieysca swojego pobytu i niestawiących się w terminie dla opłaty gildyynych pieniędzy, przenosić do stanu mieszczan; ale z tym dodatkiem, ażeby mających jakikolwiek w mieście majątek lub dostateczną porękę z gildy nie wykreślać; lecz uzyskiwać należące od ich kapitałow pieniądze z majątku lub z poręcznikow, nakładając przytym sztraf równający się rocznemu podatkowi mieszczańskiemu, zamiast którego manifestem 1811 r. z d. 16 maja i Opinii Rady Państwa, Naywyżey potwierdzoney dnia 27 marca 1812 roku rozkazano, pobierać penę po jednym procencie na miesiąc od płacących się od kupców podatków. Z taką odmianą zasadniczego prawidła zrodziła się nowa klassa ludzi, do wyśledzenia majątku ich, ani do stanu kupieckiego, ani do zgromadzenia mieszczańskiego nienależąca; a razem też nowy rachunek niedopłaty, która wszakże przed wyjaśnieniem majątkow kupieckich nie mogła bydź liczoną za rzeczywistą: bo tych kupców, u których nie okazywało się majątku, równającego się

kapitałowi gildyynemu, podług tegoż Ukazu należało przenosić do liczby mieszczan, a następnie odmieniać poszukiwanie. Wyśledzenia tego rodzaju pociągały za sobą rozległą korrespondencyą, powiększając lub zmnieyszając stopniami rachunek niedopłaty; a osoby, które takiemu poszukiwaniu podpadły do żadnego nienależąc stanu i nie biorąc na stan swóy żadnych świadectw, musiałyby albo doświadczać ścieśnienia w swych handlach i przemysłach, albo przestępować prawne postanowienia, mieniąc siebie w takim stanie, który im nie był właściwy. Niedogodności te rychło zwróciły na siebie uwagę Rządu, którey skutkiem po surowych ale bezskutecznych środkach do uzyskania niedoimek procentowych, przez dziennik komitetu PP. Ministrów z dnia 19 października 1818 rozkazano przywrócić moc artykułow 52 i 58 urządzenia mieyskiego z zastrzeżeniem, ażeby kupców, którzy nie oświadczyli kapitału w terminie, w następującym styczniu nieodmiennie wykreślać z gildy, a zapisywać do liczby mieszczan, nie pozwalając im prowadzić handlu kupieckiego. A że niektórzy kupcy w roku 1818 oddaleni nie mogli wiedzieć o wydaniu pomienionego prawa; przeto Rządzący Senat, na przedstawienie byłego Ministra Skarbu Ukazem z d. 26 czerwca 1819 wszystkim takim dozwolił oświadczyć swe kapitały na nowo, z obowiązkiem wniesienia procentow od początku roku i peny ustanowioney, ponawiając przy tym, ażeby na czas przyszły oświadczenie kapitałow czynione było bez odkładania w terminie naznaczonym. W następujących potem latach wielu z kupców przekładając, iż termin na oświadczenie kapitałow uchybiony przez nich został, częścią dla choroby, częścią dla dalekiego oddalenia się, albo przez zaniedbanie ich pełnomocnikow, podawali do Izb Skarbowych i do Ministeryum Skarbu prośby o zostawienie ich w stanie kupieckim; przez wzgląd na to równie od Rządzącego Senatu, jak i od Ministeryum Skarbu wychodziły nie jednokrotne rezolucye względem policzenia takich uchybijających terminu na nowo do gildy, z uzyskaniem procentow i ustanowioney peny. Nakoniec z powodu podobnych prośb i przedstawień Izb Skarbowych w roku przeszłym, Minister Skarbu d. 18 czerwca tegoż roku, przedstawił komitetowi PP. Ministrów względem ich rozwiązania na teyże osnowie, a tym czasem środki te z natury swey nieoznaczone i mogą bydź tylko czasowemi wyjątkami od powszechnego prawa w Państwie. Zatém P. Minister Skarbu uważając z jedney strony, że dozwolenie oświadczania kapitałow w niektórych zdarzeniach i po terminie połączone jest z pomnożeniem Skarbowego dochodu; a z drugiey że dobro wynikające z oznaczenia pewnego terminu byłoby umnieyszone, jeżeliby osoby uchybiające tego terminu nie podlegały wyraźnemu dla siebie uzyskaniu, podaje ustanowić na czas przyszły prawidła następujące: 1) kupcow którzy nie stawią się w terminie prawnym do oświadczenia kapitałow i niewniosą pieniędzy procentowych, sposobem przepisanym wykreślać z gild, a przenosić do mieszczan, ściśle na osnowie postanowienia komitetu PP. Ministrów z d. 19 października 1819 roku. 2) Lecz jeśli oni niezdoławszy oświadczyć kapitału, dla jakichkolwiek przyczyn, będą o to prosić w ciągu pierwszego tercyału roku, takim dozwalać tego mają Izby Skarbowe i po terminie, nie żądając uwolnienia od zgromadzenia mieskiego, ale z uzyskaniem za pół roku podatkow i powinności mieszczańskich; a od kapitału oświadczonego oprócz zwyczaynych procentow, czwartey jeszcze ich części zamiast peny; a razem o każdém takiem zdarzeniu donosić ministeryum skarbu. 3) Z resztą jak wolne przechodzenie z niższey gildy do wyższey tak i oświadczenie kapitałow przez mających na to prawo, przez rok cały, zostawić na teraźnieyszey osnowie. O czém Minister Skarbu przedstawia do potwierdzenia komitetu PP. Ministrow. *Powtóre w wypisie z protokułu Komitetu PP. Ministrow z dnia* 11 *września* 1823 *i ósmego września* 1824 *roku* na posiedzeniu dnia 11 września czytana była zapiska Ministra Skarbu z d. 31 sierpnia z N. 3,567 (z departamentu różnych podatkow i poborow), wciągniona do protokułu komitetu pod N. 1484 o kupcach, którzy nie oświadczyli w terminie oznaczonym kapitałow. Komitet, zgadzając się zupełnie z Opinią Ministra Skarbu, w przedstawieniu tém wyrażoną postanawiał: utwierdzić ją i wyjednać na to Naywyższe zezwolenie. Na sessyi d. 8 stycznia objawiono komitetowi, że Cesarz Jegomość na postanowienie komitetu zezwala. Komitet postanowił przesłać to do Ministra Skarbu dla wykonania w wypisie z protokułu. Rozkazali o tém postanowieniu Komitetu PP. Ministrów, które otrzymało Naywyższe zezwolenie dla podania do powszechney wiadomości, posłać ukazy do wszystkich Rządow Gubernialnych, a dla należytego wykonania i do wszystkich Izb Skarbowych; również przez ukazy uwiadomić wszystkich PP. Ministrów, Wojennych Jenerał Gubernatorow, Jenerał Gubernatorow i dalszych naczelników Gubernii; a do Nayświętszego Rządzącego Synodu i do wszystkich Departamentow Rządzącego Senatu przesłać uwiadomienia. Dnia 13 marca 1824 r. (z Igo Departamentu).

Anglia.

Londyn dnia 30 *marca.*

(*z Gazety le Conservateur Impartial.*)

Parlament.

Izba Niższa.

Na posiedzeniu parlamentu d. 26 czytano na wniosek P. *Canninga* 3 raz projekt o handlu murzynami. P. *Mackintosh* przywodził tego pożytki w mowie, którą przerwał minister, zapowiadając, że członkowie izby parów oczekują czytania tego 3go projektu, w celu jego przyjęcia P. *Mackintosh* odezwał się, iż jeśliby wiedział o tym wypadku, byłby zaniechał mówić. Przeczytano projekt po raz trzeci i przyjęto z tym warunkiem, podanym przez prokuratora jeneralnego, iż można było zgodzić się na ten projekt, odmienić lub odwołać przez akt wydany na teraźnieyszém posiedzeniu.

Sir John Newport podaje wniosek, mający za cel uchwalenie adressu do Króla, z prośbą, iżby N. Pan mianował kommissyą z poleceniem, aby powzięła wiadomość o stanie instrukcyi publiczney w Irlandyi, i o środkach uczynienia jey spólną wszystkim poddanym Króla, bez różnicy wyznań.

Sir John przekłada, iż katolicy składający sześć siódmych części ludności hoynie się przykładają do utrzymania szkół publicznych, i że dzieci ich są od nich wyłączone przez fanatyzm i prozelityzm niecierpiany od nauczycieli ewangelickich. Minister stosunków zewnętrznych twierdzi, że rząd dostatecznie jest oświecony o stanie wychowania publicznego w Irlandyi, i że zaymie się planem nowey organizacyi. Gruntuje się on na zasadzie miłości chrześciańskiey, i obiecuje, iż pokolenia nowe, tak ewangelickie, jako i katolickie, spoglądać będą na siebie wzaiemnie okiem przychylnem. Od kilku lat liczba szkół w *Irlandyi* podniosła się od 320 do 1,100, Minister kończy oświadczeniem, iż objaśnienia w tey mierze kommissyi proponowaney byłyby zawsze dobrze przyjętemi.

Podpisują się od kilku dni w mieście do adressu do Lorda-Mera, wzywając go, aby zwołał radę powszechną dla naradzenia się o prośbie przeciw odnowieniu *projektu o cudzoziemcach.* Oto jest lista, osob wysłanych z królewstwa na mocy tego aktu od 1go stycznia 1816 do 1go stycznia 1824. W r. 1817 Hrabia *Las-Casas* ze swoim synem. W r. 1818 Baron *Ebne*; jenerał *Gourgaud; Bernard Heyman;* Colette *Heymann;* P. *Lepage;* Katarzyna *Sablon.* W r. 1819 Ludwik *Chiguard,* Wilhelm *Graff*, Aedlle *Graff;* P. *Montholon.* W r. 1821, Angelo *Gentelini*, Karol *Schroeder*, Juliet *Boulinot*, Antoni *Bonavista.* W r. 1823 Hrabia *Vito-Bettira de Wodopich.*

Londyn dnia 5 *kwietnia*

(*z Gazety Warszawskiey*)

Odebrane tu listy prywatne donoszą, iż 74ro-

działowy okręt hiszpański *Azya* i dwa inne statki wojenne, które niedawno wypłynęły z *Kadyxu*, są przeznaczone na ocean spokoyny.

Król Jmć przybył dziś z *Windsor* do tuteyszey stolicy.

Dochody nasze krajowe w zeszłym kwartale to jest, od d. 5 stycznia do 5 kwietnia, wynosiły 12 milionów 18411 f. s., a zatém blisko 2 miliony f. s. więcey, niż w tymże samym kwartale roku z. 1823.

Odebrane tu gazety z *Demerary*, dochodzące do d. 15 lutego, wystawują smutny stan tey osady. Ciągle rozchodzą się odezwy zachęcające murzynów do buntu. Woysko tameczne nie jest dostateczném do zapewnienia spokoyności.

Hiszpanija.

Madryt, dnia 30 marca.
(z Gazety Warszawskiey.)

Król Jmć wyjechał z tuteyszey stolicy do *Aranjuez*, wziąwszy z sobą jednego tylko ministra i naczelnika wydziału z każdego ministeryum.

Dziś o godzinie 11 przed południem Hiszpani zajęli wszystkie straże, gdzie stało woysko francuzkie. Jedna część tego woyska wyszła z miasta, a druga zabawi jeszcze do 5 kwietnia, i uda się do wskazanych stanowisk. Bydź jednak może, iż pewny oddział pozostanie na osadzie. Zupełna spokoyność panuje w tuteyszey stolicy. Minister woyny ogłosił dwa postanowienia królewskie; pierwsze nakazuje, aby oficerowie woyska przeznaczonego do zamorskiey służby zwrócili patenta, z powodu niedopełnionych warunków, pod któremi je otrzymali; drugie zaleca jeneralnym kapitanom, aby odebrali od oficerów patenta, które podczas rządu konstytucyynego dostali.

Dnia 25 b. m. pochowano z wielką okazałością w kościele jezuitów zwłoki zamordowanego kanonika *Vinuesa*. Uwięziono 13 ludzi oskarżonych o zabicie jego.

Zdaje się, iż urządzenie względem ochotników rojalistowskich, które wzbudziło niechęć w stolicy i prowincyach, zostanie odmienionem, i rozbrojenie tego korpusu odłożonem będzie.

Jenerałowi porucznikowi *Ehawaryi* pozwolono tylko 24 godzin do opuszczenia *Madrytu*. Jenerał *Longa* utracił dowództwo w *Santander*, a następcą jego został brygadyer *Morena Echavarri*: należał do zapalonych absolutystow, a *Longa* do umiarkowanych. Niewiadomo, dla czego popadł w niełaskę u Monarchy.

Stany nawarskie rozpoczęły swoje posiedzenia. Składają się ze 3 stanów, duchownego, szlacheckiego i mieyskiego. Deputowani pierwszych stanów są albo dziedzicznemi, albo z urzędu swego mają prawo zasiadać, a trzeciego stanu są obieranemi przez władze municypalne. Obradują nie razem, lecz we właściwych stanach. Vice-Król Nawarry przewodniczy w nieobecności Monarchy, otwiera i zamyka posiedzenia, zatwierdza lub odrzuca postanowienie zgromadzenia. Słychać iż jedną z pierwszych czynności tych stanów będzie powszechne uzbrojenie mieszkańców prowincyi dla zniszczenia wszelkiego rewolucyynego zamachu. Zaciągający się do woyska dostaną na dzień 5 sous. oraz racyą, chleba, wina i mięsa.

Xiądz *Secada*, Proboszcz w *Lecamagna* otrzymał kanonią. On był pierwszym z duchownych, który się odważył opierać władzy stanów konstytucyynych. Mimo rozkazu ogłoszenia nowey konstytucyi, spalił publicznie konstutucyą na ambonie, i zachęcał parafian do powstania.

Dzisieysza gazeta tuteysza umieściła postanowienie Monarchy, wydane po wyjeździe jego do *Aranjuez*, względem traktatu zawartego w r. 1818 w *Paryżu*, którym rząd francuzki obowiązał się zapłacić 37 milionów fr. poddanym hiszpańskim za pretensye pochodzące z traktatu dnia 20 lipca 1814. Junta rozpoznawcza i obrachunkowa w *Madrycie*, rozpozna ważność tych pretensyy, celem ostatecznego ułatwienia tey okoliczności; druga zaś Junta ma w ostatniey instancyi wyrokować względem decyzyi pierwszey. Według 8 artykułu rzeczonego postanowienia, pretensye za wełnę zabraną w *Burgos*, w skutku dekretów *Bonapartego* z d. 13 i 19 listopada 1808, a złożoną w *Bajonie*, mają bydź przyjętemi.

Austrya.

Wiedeń dnia 25 marca
(z Gazety Warszawskiey).

Podróż NN. Cesarstwa Ichmość do Włoch zależeć będzie od politycznych okoliczności, a szczególniey od dalszego toku układow w *Stambule*.

W r. z. wydobyto w kopalniach czeskich 13,873 grzywień i 8 łotów srebra.

Francya.

Paryż dnia 6 kwietnia.
(z Gazety Warszawskiey.)

Król Jmć wydał postanowienie, iż szkoły utrzymywane we Francyi przez katolików szkockich, mają zostawać pod większym, niż dotąd dozorem Rady oświecenia publicznego.

Izba Deputowanych.

Minister skarbu podając d. 4 b. m. projekt do prawa względem zmnieyszenia prowizyi wieczystey z 5 na 3 od sta, miał mowę, w którey rzekł: „Pomyślne okoliczności podniosły obligi wieczystey prowizyi do wysokiey ceny, w jakiey są teraz. Niektóre przyczyny tego zależą od nas, jako to: od rękoymi, jaką konstytucya nadaje, od punktualności, z jaką przyrzeczeń naszych dopełniamy, i od ciągłego umarzania długu. Utrzymamy te korzyści. Inne zaś przyczyny zależą od wypadków w ogólności. Przemijające przyczyny działają na nasz kredyt, i chociaż przeminą, zostawią jednak dobroczynne skutki. Przemijającemi temi przyczynami nazywam podniesienie się ceny papierów skarbowych, z powodu ostatniey naszey pożyczki, środek użyty w kraju sąsiedzkim, dla zmnieyszenia prowizyi od długu jego, pewny gatunek, (iż tak powiem) gorączki panującey we wszystkich miastach, gdzie się robią interessa pieniężne, a nakoniec zapał wydawania pieniędzy na pożyczkę, który od niejakiego czasu czyni każdemu, kto chce, łatwość zaciągnienia pożyczki. Jakiekolwiek są te przyczyny, obligi nasze wieczystey prowizyi, przewyższyły cenę nominalną, i podniosłyby się do 110 a nawet 115, gdyby rząd niewyjawił szczerze zamiarów swoich. „W dalszym ciągu wystawił minister szkodliwość podnoszenia się ceny papierów skarbowych dla tych, którzy płacą podatki i dla handlu w ogólności.“ Wieczysty ten dług (rzekł daley minister) wynosi 197 milionów 14,892 franków prowizyi po 5 od sta. Z tey ilości trzeba odtrącić 57 milionów, należących do publicznych instytutów; pozostanie więc 140 milionów, które z prowizyi 5 od sta, zamieniając na 3 od sta, zmnieyszą się do 112 milionów.

Dnia 7. Liberaliści w izbie Deputowanych bardzo słabe przytaczali dowody przeciw wyborom, i przestawali na ogólnych deklamacyach Panów *Girardin*, *Mechin*, i *Perrier*, którym słusznie zarzucano, iż same tylko protestacye podają, a ledwo jeden z protestujących się poszedł drogą prawa, w celu pociągnienia władz do sądu za podstępy przy wyborach, a zeznanie w tey mierze są niedokładne. Liczne zatym tak nazwane czyny, umieszczone w Dziennikach liberalnych, muszą bydź zmyślone, gdyż ich Deputowani liberalni nie poparli i cały hałas rozszedł się jak dym, dowodząc bezsilności tego stronnictwa. Okoliczności przytoczone przeciw wyborowi P. *Benjamin Constant*, podają ważność tego wyboru w powątpiewanie, czego nawet stronnicy jego nie tają.

Dnia 9. Król Jmć wyrokiem swoim d. 7 b. m. wydanym, przebaczył zupełnie 18stu wspólnikom Bertona, skazanym na karę poprawczą.

Wczora Monsieur dał uroczyście ministrom hrabiemu *Villele* i vice hrabiemu *Chateaubriand* order złotego runa, którym ich Król Jmć hiszpański zaszczycić raczył.

Margrabia *Caraman* poseł nasz przy dworze

cesarsko-austryackim wyjedzie wkrótce napowrót do Wiednia. Hrabia *Guilleminot*, którego dotąd słabość zdrowia zatrzymała w tuteyszey stolicy, uda się wkrótce do *Tulonu*, zkąd popłynie do *Stambułu*, gdzie urząd posła naszego piastować będzie.

O b r a d y   I z b.

I z b a   P a r ó w

Dnia 5 b. m. Minister spraw wewnętrznych podał projekt do prawa względem siedmioletności izby Deputowanych, obeymujący jeden tylko następujący artykuł: „Teraźnieysza Izba Deputowanych, i wszystkie następne, składać się odtąd będą z nowych zupełnie członków. Trwać mają ciągle przez lat 7, rachując od dnia postanowienia, nakazującego pierwsze ich zwołanie, chyba gdyby je czasem Król rozpuścił.“ Po czém kanclerz minister sprawiedliwości i minister woyny, podali 3 inne projekta do prawa, które z powyższym projektem odesłano do biór dla roztrząśnienia. Jeden z tych projektów ściąga się do ukarania przestępstw popełnionych w kościele. Kradzież kościoła ma bydź karaną stosownem więzieniem z użyciem do robot, a zniewaga kościoła, bez popełnienia innego gwałtu, trzyletniem więzieniem i karą pieniężną 500 franków; dotąd zaś zniewaga ta ściągała karę jednorocznego więzienia i 200 franków. Złośliwe psucie statuy, obrazów, i innych poświęconych rzeczy religii w kościele, ma bydź w miarę okoliczności ukarane więzieniem od pół roku do lat 5, tudzież karą pieniężną od 200 do 5000 fran.

I z b a   D e p u t o w a n y c h

Na sessyi d. 5 b. m. uznano ważność wyboru P. *Bergerin*, obranego deputowanym na zgromadzeniu obwodowem w *Brest* w departamencie *Finistere*, gdzie się P. *Keratry*, liberalista nie utrzymał, chociaż Baron *Mechin* czynił różne w tey mierze zarzuty. P. *Devaux* i Hrabia *Girardin* usiłowali: aby protestacyą przeciwko wspomnionemu wyborowi odesłano jeszcze raz pod roztrząśnienie biora, lecz tego nie dokazali. Baron *Mechin* niebył obecny dla słabości zdrowia, a lubo prosił na piśmie, aby izba wstrzymała uznanie P. *Bergerin*, nic to jednak niepomogło. Minister skarbu oprócz zmnieyszenia wieczystey prowizyi, podał rachunek wydatków krajowych w r. 1823, oraz budżet na r. 1825. W roku etatowym 1822 dochody wynosiły 991 milionów 892 832 franków a zatem 50 kilka milionów więcey, niż zpoczątku były rachowane; wydatków zaś było 949 milionów 174.982 franków, a zatém także przeszło 21 milionów więcey, niż zpoczątku rachowano; po odtrąceniu więc wydatków zostało w skarbie 42 milionów 717.900 frank.; w roku etatowym 1823 było ogulnego dochodu 1,111 mil. 919 663 frank. a wydatku 1,144 ,milion. 601, 671 frank.; okazała się zatém przewyżka wydatku nad przychód ilością 32 milion. 681.988 frank. *W budżecie* na rok 1825 żądają ministrowie 898 milion. 933 181 frank. a zatém o 3 miliony 79, 594 frank., więcey, niż w r. bieżącym; dochody zaś rachują 899 milion. 510 383 frank. A zatym 557 203 nad wydatki. Minister woyny Baron *Damas* podał projekt do prawa względem powiększenia funduszu na pensye woyskowym.

Dnia 6 b. m. P. *Benaist*, kommisarz królewski podał 7 projektów do prawa względem niestałych podatków. Jeden z nich był względem monopolium tabaki i tytuniu, które kończy się z rokiem 1824, a ma bydź przedłużone do 1 stycznia 1838. Żądanie to sprawiło wielkie poruszenie w izbie.

Dnia 7 b. m. nie było publiczney sessyi, lecz w różnych biórach izby roztrząsano podane projekta do praw, a mianowicie projekt względem zmnieyszenia wieczystey prowizyi. Zajęła się także wyborem P. *Benjamin Constant*.

P r u s s y.

Berlin dnia 13 kwietnia.
(z Gazety Warszawskiey.)

W skutek prawa z d. 5 stycznia r. z. względem urządzenia stanów prowincyonalnych Monarchii naszey, Król Jmć raczył d. 27 z. m. wydać oddzielne przepisy, tyczące się składu stanów Xięztwa szlązkiego, Hrabstwa *Glatz*, Margrabstwa wyższey Luzacyi i prowincyi saskiey.

W ł o c h y.

Gazeta warszawska zawiera od granic włoskich pod dniem 2 kwietnia co następuje: Listy z *Korfu* potwierdzają wiadomość, iż twierdza *Coron* poddała się d. 18 lutego grekom, którzy także przy pomocy inżynierów angielskich zdobyli zewnętrzne szańce *Lepantu*.

W i a d o m o ś c i   R o z m a i t e.

Jak małe postępy czyni przemysł w królestwie Neapolitańskiem, przekonać się można z następnego artykułu umieszczonego w tameczney gazecie: „Jeśli to prawda, iż ziemia jest pierwszem źródłem wszystkich bogactw, równie także jest prawdą, iż bogactwa te przemysłem ludzkim utrzymane i powiększone bydź powinny. Kray nasz jest dosyć urodzayny; lecz spoczywamy na żyzney jego ziemi. Liczne a potrzebne płody przemysłu sprowadzamy zza granicy. I dla tego, P. *Sava*, który zakłada rękodzielnię kapeluszów, godzien jest naywiększey pochwały. Monarcha widzi z radością powstającą tę fabrykę, a P. *Sava* otrzymał już dowody hoyności jego, i wszyscy ministrowie przykładają się do wzrostu tey fabryki. Że zaś przedsiębiercy brakowało szczególniey robotników, dano mu więc młodych ludzi którzy się w szkole publiczney uczą rozmaitych rzemiosł, i przeznaczono mu więźniów, którzy się w więzieniu policyynem znaydują.“

Handel wyrobów bawełnianych w Anglii dziwnym sposobem powiększa się. Oprócz fabryk niedawno wystawionych, mają jeszcze bydź założone nowe przed wrześniem r. b., a to na 750 000 kołowrotków, które rocznie będą mogły wydawać 15 milionów funtów przędzy. Urządzenia do tkania inną biorą postać. Warsztaty mechaniczne pomnażają się ciągle i twierdzą, iż przez dotąd używane, oszczędza 100,000 tkaczów.

Założona budowa na bibliotekę po zmarłym Królu idzie z pospiechem. Długość oney wynosi 300 stop, a wysokość 70. Będzie miała tylko jedno piętro nadpoziomem, pokoje będą 30 stop wysokie. Gdy zostanie ukończoną, rozebrana będzie część starego gmachu muzeum, a gdy będą gotowe szafy na xiążki, cały ów gmach zniesiony zostanie. Teraźnieysza budowa tworzyć ma tylko skrzydło nowego muzeum, którego czoło otwarte będzie na ulicę, z pięknym dziedzińcem, kratą zamkniętym.

W *Londynie* zamyślają pod szerokiemi ulicami stolicy wykopać podziemne drogi, na podobieństwo rzymskich kloak, ku założeniu rur wodę i gaz prowadzących, aby przez to zapobiedz częstemu zrywaniu bruku dla ich naprawiania.

Słychać, iż bankierowie angielscy wydali lub wydadzą, w roku bieżącym, 38 milionow f. s. na pożyczki zagraniczne.

Arcy-Biskup tuluzki, którego wiadomy list pasterski postanowieniem królewskiem uchylony został, wydał teraz nowy, w którym dziękuje niebu za monarchiczny wypadek wyborów.

Kurs wileński na assygnaty od dnia 15 kwietnia rubel srebrny 3 rub. 80 kop., dukat nowy 11 rub. 72 kop., stary 11 rub. 58 kop., imperyał 36 r. 90 kopiejek.

	Czas obserwacyi	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Reau.	Wiatry.	Odmiana powietrza
Obserwacye meterologiczne.	dnia 15 god. 2 wieczo.	27 cal. 10,7 lin.	+ 12 stopni.	Północny	Pogoda.
	dnia 16 god. 5 z rana	27 — 10,6 —	+ 6 — —	Południowy.	Pochmurno

DODATEK DO GAZETY KURYERA LITEWSKIEGO N. 45.

Wilno dnia 16 *Kwietnia v. s.* 1824 *Roku.*

Mińskie Towarzystwo Dobroczynności.

Towarzystwo ninieysze, z osób stanu Obywatelskiego, Duchownego złożone, od początku zawiązku swego wspieranym będąc przez osoby różnego stanu, płci i wyznania, ma za chlubę, dziś szczycić się, iż ma w gronie swem Vice-Prezesem JW. Mińskiego Gubernśkiego Marszałka i Komandora Leona Gołock Osztorpa, który chwalebnym swych poprzedników ś. p. Stanisława Wańkowicza Guber. Marszałka i Kawalera, JW. Mińskiego Woiennego Gubernatora Jenerał majora i Kawalera Gabryela Ihnatjewa, i b. Mińskiego Gubernśkiego Marszałka Konsyliarza stanu i Kawalera Michała Zenowicza udawszy się śladem, równo z momentem wezwania siebie na stopień Vice-Prezesa przez Towarzystwo, chęcią wrodzoną o ulepszenie bytu nieszczęśliwych, zająwszy się wspólnie z Towarzystwem troskliwością niespracowaney swey usilności, w pomnożeniu zasiłków na utrzymanie nieszczęśliwych, przytułek w szpitalu znaydujących, a do 60 osób wynoszących, okazał dowód. Jego to naśladowaniem zajęci Obywatele Gubernii Mińskiey, naprzód w czasie karnawału, redutę, a poźniey dnia 12 marca podczas kontraktow Mińskich dawany Koncert, licznym zebraniem się uświetnili. Z jakowych dwóch odbytych na dochod szpitala Maryańskiego, ku zadowolnieniu Publiczności zabaw, Towarzystwo odniosłszy nie mało ważne dla nieszczęśliwych wsparcie, niemoże zataić osób tych, które szczególnie do tego się przyczyniły; składa przeto Towarzystwo w imieniu nieszczęśliwych, którzy znaleźli i znachodzą przytułek w szpitalu, pozyskali pierwsze zdrowie lub wsparcie; JW. Mińskiey Gubernśkiey Graniczney Prezydentowey Niezabytowskiey i JW. Ludwice Osztorpównie Gubernśkiey Marszałkównie, w d. 12 marca wydającym wokalny na fortepianie Koncert, również niemoże Towarzystwo nie oświadczyć W. Ignacemu Reutowi wdzięczności, który w dniu na Koncert przeznaczonym, do Mińska przybywszy, chętnie poświęcił swoję pomoc ku dobru nieszczęśliwych ak kompaniując, po czém grał własney swey roboty polonez. W tey kolei Towarzystwo zaszczytem dla siebie poczytuje, udzielić Publiczności wiadomość ile otrzymało z różnych źrzódeł od dnia 1 9bra 1823 roku do 1 apryla idącego roku, ku dopełnieniu swym zamiarom, dążącym do wsparcia cierpiącey ludzkości, jakoto: od JO. Xiążęcia Franciszka Radziwiłła i Kawalera srebr. kop. 20, Michała Treysa r. s. 5. Xiędza Korwela r. s. 2. Sęd. Rauschninga r. s. 6. JW. Officiała Kamieńskiego r. s. 3, JW. Sowietnikowey Snitkowey r. s. 3. JW. Mińskiego Gimnazyum Dyrektora Kawalera Kanorowskiego w xiędze jałmużny przez niego się utrzymującey r. s. 5. W. Sędziego Jodki r. 1 k. 50 s. Xiędza Łettowicza r. s. 1. W. Proff. Legatowicza k. 15. W. Józefa Kotowicza k. s. 50. i Rusieckiego k. s. 90. W. Hłaski z xięgi jałmnżney r. s. 8 k. 50. W. Daniela Hintemburga r. s. 1. Z Reduty r. s. 79 k. 90. Z koncertu r. s. 285 k. 25, od JW. Miń. Gubernatora Gieczewicza łosiow dwa, z których jeden wyprzedany oprócz skóry przyniosł r. s. 16 k. 30, drugi zamieniony na woła. Z wypuszczonych w loteryą, dwóch tabakierek, rożka i dwóch par sprzążek, po zwrócie sprzążek r. s. 4 k. 75, z Mińskiego Rzymskiego Konsystorza i Sądu Głgo 2 Departamentu r. 12 k. 35, z sessyi Dworzaństwa Gubernii Mińskiey r. s $19\frac{1}{2}$, składki na sessyi Komitetu Towarzystwa r. 1 k. 95. Za wyprzedaż ogrodniny r. s. 8 k. 40, z karbony w kaplicy szpitalney r. s. 11 k. $16\frac{1}{2}$, od członków honorowych Towarzystwa Dobroczynności, JW. Graf Karol Czapski b. Marszałek r. s. 30, WW. Win. Hryniewski. r. s. 12 tudzież JW. Woyska Wctwa Miń. Chmarzynyhonorowey Damy r. s. 15, od osoby niewiadomey r. s. 15, czynszu z placu r. s. 1, z dnia otwarcia wanien i łazni od 2 do 3 Xbra w szpitalu r. s. 14 k. $\frac{1}{2}$, procentu z banku St. Petersburgskiego od summy JW. Metropolity Siestrzeńcewicza Bohusz r. s. 13 k. $17\frac{1}{2}$, od JW. Wincentego Bohdanowicza Podkom. Ptu Wiley. annuaty żyta beczek 2, jęczmienia beczka 1, owsa becz. 3, krow 2, masła fasek 2. JW. Antoni Niemorszański, żyta becz. $2\frac{1}{8}$, JW. Pruszyńskiey żyta ośmin 2, W. Szabaniewskiego pszenicy ośmin $2\frac{2}{8}$, od W. Prezydenta Bucewicza żyta ośmin 3, od JW. Szemeszowey żyta becz. 1, kartofli 3, Przesmyckiego żyta becz. 1, JW. Felicyana Niemorszańskiego żyta $\frac{4}{8}$, od W. Szambelana Przesieckiego krup jęczmiennych $\frac{1}{8}$, W. Sędziego Jodki krup owsianych 12 garcy, W. Okulicza Sędziego Granicz. żyta becz. 1, X. Przeora Dom. Kotowicza żyta becz. 2, W. Pisarza Kotowicza żyta $\frac{4}{8}$, jęczmienia $\frac{4}{8}$, krup owsianych 8 garcy, NN. żyta $\frac{2}{8}$, pierza funtow 20, JW. Kurkudzewicza żyta $\frac{4}{8}$, JW. Snitkowey Sowietnikowey krup ows. 2 garce, jęczmienia 2, masła gar. 4, żyta becz, 1, JW. Półkownikowey Jelskiey żyta becz. 1. krup perłowych $\frac{5}{8}$, kartofli becz. 1, masła faska 1, JW. Marszałka Melchiora Wołodkowicza krup ows. $\frac{1}{8}$, garcy 15, jęczmiennych $\frac{5}{8}$, garc. 13, Xiędza Korwela ows. 11 gar. jęcz. 8 gar. XX. Bernardynow Miń. żyta $\frac{2}{8}$, od W. Pisarzowey Wierzbickiey ciele jedno, skurka przedana zł. 5, JW. Kapitan Ciechanowiecki warsztat tkaczowski, W. Charzowskiego poduszek 2, koszul 2, kołdro i szlafrok. W. Piaseckiey tuwalnie na ołtarz, W. Zielonkowey blaszanych wazonow na ołtarz 2, kutasow 12. Po zmarłey Wańkowiczównie szlafroczek 1, chustek 2 kapturek, kaftanik płocienny, ponczoch par 7, od W. Przeoryszy Z. S. B. szkarpetek par 8. Do dalszego zaś prowadzenia murow szpitalu Mińskiego Towarzystwa Dobroczynności JW. Smigelska tarcic kop 1, JW. b. Marszałek Kawaler Hil. Chmara belek kop. 1, X. Korwel Pleban Łohoyski wapny becz. 20.

Deputacya Mińskiego Towarzystwa Dobroczynności, dopełniając jakowy rachunek przed obywatelstwem teyże gubernii, od którego dotąd nieszczędne pozyskiwały się na rzecz nieszczęśliwych ofiary, ma pełną nadzieję, że następny byt tegoż szpitalu hoyną ręką obywa-

teli utrwalonym i do stopnia świetnego doprowadzonym zostanie. W rozrządach każdodziennych ekonomicznych dośledziwszy Deputacya towarzystwa, że zaymujący się gospodarstwem w domu szpitala Maryańskiego uprzedni dozorcy biorąc na expens z deputacyi pieniądze, wydawali od siebie do opłaty przez deputacyą karty; aby więc nadal nikt z mieszkańców mieyskich, ani kredytow dla dozorców szpitala nierobił, ani też kart lub assygnat bez podpisu Członków deputacyi od tychże dozorców niebrał, za jakowemi żadna nie nastąpi satysfakcya, deputacya zastrzega. Dnia 30 marca 1824 roku.

Gabryel Holtz Medyko-Chirurg, Prezydent Deputacyi Mińskiego Towarzystwa Dobroczynności.

Józef Baszyński Sekretarz.

Z Krzemieńca

(artykuł przysłany).

Dnia 1 lutego r. b. zeszła z tego świata Aniela z Sobińskich Rosieńkiewiczowa, przełożona instytutu Panien przy Lyc. Woł. w Krzemieńcu. Pierwsza to była Polka, która odważyła się założyć szkołę płci żeńskiey, na pewnych zasadach, zgodnych z ustawami powszechnego oświecenia, i poddać się rządowi szkoły wyższey we wszelkich względach. Pierwsza ona odważyła się na to trudne dzieło i pierwsza dokonała go ze szczęśliwym skutkiem. Ocenił ś. p. Tadeusz Czacki te znakomite przymioty, i z prawdziwą pociechą swego oycowskiegó serca, upoważnił naczelniczkę, tak godną powszechnego szacunku i zaufania. Od r. 1810 powstawszy szkoła Rosieńkiewiczowey, stała się wzorem w kraju tego gatunku instytutów. Rodzice i Opiekunowie z zaufaniem powierzali jey swoje nadzieje, i z wdzięcznością odbierali z jey rąk uformowane obywatelki.

Nieoddzielne od tego obowiązku trudy i zmartwienia przez lat czternaście osłabiły jey zdrowie zupełnie. Po kilkunastodniowéy ciężkiey chorobie, skończyła dni swoje, jak dobra chrześcijánka, dobra obywatelka i naylepsza matka. Poświęcając się całkiem dobru swych dzieci, zostawiła im w puściźnie, zasłużone u Obywatelstwa tych guberniy, szacunek, wdzięczność i sławę.

Nie przestając na zasczepianiu w młode obywatelki cnót i obowiązków im właściwych, radą i własnym przykładem, wypracowała jeszcze i pisemko, którego prawidła z długiego doświadczenia i własnych przymiotów wyczerpnęła. Jey moralną naukę dla młodych panienek, czytając każda matka, znaydzie nayzdrowsze rady w prowadzeniu swych córek, każda dziewica niemylną drogę stania się dobrą chrześcijanką, matką i obywatelką.

Przed założeniem instytutu w Krzemieńcu ś. p. Rosieńkiewiczowa zaymowała się w domu Hr. Chodkiewiczów wychowaniem ich córki, dzysieyszey Hr. Osolińskiey, wlewając w jey serce pierwsze zasady miłości Boga, rodziców, i cnot jey płci właściwych.

Pozwolono drukować. Z polecenia JW. Wojennego Litewskiego Gubernatora. Andrzey Bucharski Rzeczywisty Radca Stanu i Kawaler.

w Drukarni Redakcyi.

1. Adwokat Sądu Głgo Gubernii Litewsko-Wileńskiey, Dominik Szklennik, w roku 1814 został zamowiony przez Pułkownika i Kawalera Grafa Maurycego de Laiser do prawnych jego interessów i umocowany przez plenipotencyą, lecz żadnych na wydatki prawne nie miał zostawionych pieniędzy; po czem też Graf de Laiser z Armiją Rossyyską wyszedł za granicę, zkąd dwóma tylko listami z miasta Nancy przed końcem roku 1816 zgłosił się; od tey zaś daty Adwokat Szklennik żadney dotąd nie odebrał odezwy, następnie sprawa po exdywizyi dóbr Soł byłego pisarza Ziems. Oszmians. Stanisława Poźniaka w porządku apellacyi w Sądzie Głgo Wilens. Departamentu Wremiennego przypadła, w którey Adwokat Szklennik utrzymywał obronę, i po Dekrecie roku 1819 xbra 22 dnia zapadłym, założył apellacyą; po uchyleniu którey przeniósł skargę, a w rozwiązaniu oney Rządzący Senat Ukazem roku 1823 marca 16 dnia dozwolił apellacyi z warunkiem, aby zakład apellacyyny był złożony, na takowy przeto z własnych pieniędzy rubli assygn. 200 za Grafa de Laiser zastąpił, oraz za użyty w Rządzącym Senacie w mieyscu herbowego prosty papier, assygnacyami i miedzią rubli 96 oraz dalsze wydatki opłacił, lecz odtąd od Grafa de Laiser nie odbiera żadney odezwy, jak oraz gdzie się znayduje i o tém nie ma wiadomości, sam też zastępować dalsze wydatki nie jest w możności; gdy niemniey zbliża się druga sprawa po exdywizyi funduszu, w stopniu apellacyi, Sławińskich, w Sądzie Gł. Wilen. będąca: a którey dla niemienia na wydatki prawne żadnych zostawionych pieniędzy, odbywać i własnym funduszem zastępować niemoże, zatym zmuszony zrzekać się plenipotencyi, i ztąd wzywa Grafa de Laiser, ażeby sam, lub przez nowo umocowanego plenipotenta, tak w przenosie apellacyi z Pisarzem Pozniakiem do Rządzącego Senatu, jako w drugiey sprawie po exdywizyi Sławinskich w Sądzie Gł. Wileńs. Departamentu Wremiennego działał; oczem przez ninieyszą publikatę na mocy pozwolenia Sądu Głgo Wileńs. Departamentu Wremiennego, do Gazet Sankt-Petersburskich, i Kuryera Litgo, podaną, obwieszcza, i takowe objawienie podpisuje. Dat roku 1824 marca 29 dnia.

Dominik Szklennik Sądu Głgo. Lit. Wileńs. Adwokat.

Wolno drukować Głgo Sądu Gubernii Wileńskiey Assessor Józef Puzyna.

Arenda domu.

1 W domie JW. Pułkownikowey Bender-

skiey pod N. 1259 wraz za ostrą bramą znayduje się kilka apartamentow umeblowanych z kuchniami angielskiemi i dalszemi wygodami, do zaarędowania, oraz koni 5 podobney sobą maści z uprzężą. Życzący nająć lub koni nabyć dla widzenia i ceny w każdym czasie naydą w tymże domie Plenipotenta Drabowicza.

1. Sąd inekwitacyiny Dekretem Sądu Głównego Wileńskiego 2go Departamentu, na usatysfakcyonowanie istotnych JW. Wincentego Iwanowicza b. vice Marszałka Rosieńskiego kredytorow naznaczony, po ułatwieniu wszelkich przez Sąd Gł. zleconych czynności, wziąwszy do namowy całą sprawę, że w niey oczewisty wyrok w dobrach Goniprowie w pcie Rosieńskim sytuowanych, ogłaszać będzię d. 20 kwietnia 1824 r., wchodzące do tey sprawy strony ninieyszą awizacyą zawiadamia.

Prezydent Grodz. Trocki i Sądu Inekwitacyynego Wincenty Elsner.

Prezes Grodu Zawil. Ignacy Chodźko.

Pisarz Ziem. ptu Troc. Adam Strawiński

1 W Kamienicy XX. Dominikanow Wileń. na ulicy Dominikańskiey prosto domu zeszłego architekta Szulca położoney, znaydują się do przedania za cenę przystępną kocz warszawski ponsowym suknem wybity w naynowszym guście jeszcze niezjeżdżony, i kareta fabryki Wileńskiey podużywana. Ktoby życzył widzieć takowe pojazdy lub się o ich cenie dowiedzieć, raczy się udać do W. Lipińskiego tenutora kamienicy, mieszkającego na dole od ulicy w domie JW. Generałowey Fityngofowey.

1. Scheda z exdywizyi Parafianowa jest do przedania, chący ją nabydź, raczy się udać do Professora Spitznagla w Wilnie.

Roku 1824 mca apryla 16 dnia. Redakcya może umieścić do Gazety Kuryera Lit. poświadcza. Michał Sawicki Prezydent Ziemski Ptu Wileńskiego.

Exdywizya.

3. Sąd Taxatorsko Exdywizorski w dobrach Wieżkach Gubernii Grodzienskiey powiecie Prużańskim położonych odbywający się, i Dekretem Remmissyinym Sądu Głównego 2go Departamentu Grodzieńskiego dla rozdziału funduszow Ziemnych zeszłego Michała Ordy Marszałka Kobryńskiego, i żyjącey jego żony Józefiny Ordowey przeznaczony, dostrzegając w czynnościach swoich, że powoływani kredytorowie dla otrzymania Remmissy i wyrażeni w Dekrecie, mianowicie WW. Ludwika Sienkowska w teraźnieyszym zamęściu Spinkowa, Katarzyna Płatonowa Pułkownikowa, Anna Ołow Kommissyonerowa, Tadeusz Dmóchowski Deputat Wywodowy Pinski, Ludwik Rode Metr, Starozanni Zuś rzeźnik z miasteczka Dorohiczyna, Orho Welwelowicz mieszkaniec z miasteczka Dywina, Jankiel arendarz Ossowiecki i Beyla Abramowiczowa wdowa mieszkająca w Wolawlu, dotąd z pretensyami swojemi do Sądu niniejszego niejawili się, a mogą jeszcze bydź i dalsi kredytorowie lub pretensorowie do majątku JWW. Ordów mający należnoście swoje, przeto ażeby powyżey wyrażone osoby i dalsi jeśli znaydują się, w ostatecznym terminie dnia 21 miesiąca apryla teraźnieyszego roku, sami przez siebie lub przez umocowanych prawnie plenipotentów z dowodami do dóbr Wiżek przybyli, z ostrzeżeniem utraty swoich pretensyi, przez Gazetę Kuryera Litewskiego obwieścić trzykrotnym podaniem, postanawia. Działo się na sessyi w dobrach Wiżkach dnia 24 marca 1824 roku.

Faustyn Witwicki Prezydent Exdwizor. Paweł Roszczyc b. Sędzia Graniczny Guberski Grodzien. Exdywizor.

Alexander Buchowiecki b. Sędzia Gran. ptu K. Exdywizor. Rejent Piotr Gronostayski.

Ogłoszenie.

3. Podaje się do powszechney wiadomości, że w Izbie Skarbowey Litewsko-Grodzieńskiey odbywać się będą targi na oddanie w czteroletnią arędę dochodu z mostu i promu w mieście Grodnie na rzece Niemnie znaydujących się w terminach, pierwszym 7, drugim 14 julii, a trzecim i ostatecznym 4 augusta teraźnieyszego 1824 roku. Ktoby więc życzył utrzymywać arędą wyż wzmieniony dochod zechce się jawić do Izby Skarbowey Grodzieńskiey na oznaczone termina do targow z odpowiednią prawną kaukcyą.

Radca Antoni Szymanclewicz.

Kollegialny Regestrator Malczewski.

Uwiadomienie.

3. Szkoła Mechaniki Teoryczney i praktyczney przy Lyceum Wołyńskiem zaprowadzona jest nietylko dla usposobienia Uczniów, ciągle w tey Szkole w mechanice i w robotach ciesielstwa, stolarstwa, slusarstwa, kowalstwa, w toczeniu drzewa, w odlewaniu i toczeniu metalów, w rysunkach machin i budów cwiczących się; lecz nadto dla przewodniczenia i okazywania wzorów innym praktycznym mechanikóm i rzemieślnikóm, trudniącym się w kraju robieniem machin narzędzi ekonomicznych.

W tym celu machiny i modele machin, mianowicie gospodarskich, oraz rozmaitych budów zrobione w roku teraźnieyszym szkolnym przez Uczniów szkoły mechaniki, wystawione będą na oglądanie w sali Lyceum zwaney fizyczną, w czasie następujących Swiąt Wielkonocnych dnia 9, 10, 11, i 12 kwietnia, tudzież w czasie Zielonych Swiąt dnia 25, 26, 27 maja r. b.

Maystrowie i Uczniowie tey szkoły pod przewodnictwem nauczyciela mechaniki i architektury, okazywać będą w tych dniach z rana od godziny 8 do 12, po południu zaś od godziny 3 do 6 osobom żądającym objaśnień, skład machin i narzędzi na machinach i modelach wystawionych, informując gospodarzy i rzemieślników we wszelkich szczegółach tak do robienia jak do poprawienia narzędzi i machin.

Wystawione także na widok robione przez Uczniow tey szkoły pierwiastki czyli organa machin i ich zastosowanie do różnego użycia tak osobno, jakoteż wchodzących w skład machin, tłumaczone bydź mają.

Otworzony przy tém będzie w te dni do oglądania gabinet modelów i machin dawniey w tey szkole wyrobionych, lub zza granicy sprowadzonych.

Na weyście do tego gabinetu osobne wydawane będą bilety od rządcy szkoły mechaniki. *Dyrektor Liceum Wołyń. A. J. Lewicki.*

)!(

Ogłoszenie.

2. Na skutek Ukazu z Rządu Guberńskiego Lit. Wileńskiego w dniu 20m przeszłego miesiąca marca za Nrem 10,001m do Rady Mieyskiey Wileńskiey wyszłego; dóm Reysera w mieście Wilnie pod Nrem 262m położony, wypuszcza się przez publiczną licytacyą w jednoroczną arędowną tenutę od dnia 23go apryla roku idącego 1824; do jakowey licytacyi Rada Mieyska naznaczywszy trzy termina pierwszy dnia 16go drugi dnia 17go i trzeci dnia 18go tegoż miesiąca apryla, przez niniejsze ogłoszenie w Gazecie Kuryera Litewskiego zamieszczające się wszystkich życzących zaarędować ony wzywa i zaprasza, ażeby w oznaczonych terminach do Rady na Ratusz na licytacyą z dostatecznęmi dowodami na pewność dotrzymania wydać się mającego kontraktu przybywać raczyli. Dat w Wilnie roku 1824 miesiąca apryla 10 dnia.

Jan Buksza P.B.M.W.

Sekretarz Rady M. W. Józef Woytkiewicz.

Licytacya.

3 Na skutek Dekretow Magistratu Wileńskiego przeznaczony administrator domu obywateli Wileń. Samsonowiczow za ostrą bramą pod N. 1280 położonego, W. Maciey Pawłowski Kapitan b. W. Pol., zawiadamia przez niniejszą awizacyą, że takowy dom w dniach 15, 18 i 20 teraźń. mca apryla z publiczney licytacyi w arędę wypuszczać się będzie. Życzący zatem zaarędować ony sobie, raczy w terminach oznaczonych do tegoż domu zgłosić się. Datt 1824 apryla 9 dnia.

Maciey Pawłowski.

Wolno zamieścić w Kuryerze Litewskim Daniel Wener R.M.W.

---

2. W Kamienicy WW. Stachowskich, Ray nazwaney, leżącey na ulicy niemieckiey przeciw Ratusza, są pokoie wygodne do najęcia i sklepy na handel, ktoby one zechciał nająć zgłosić się raczy do possesorki w tym domie na dole mieszkającey.

Wolno drukować w Kuryerze Lit. Marcin Straus R. M. W.

---

3 W Sądzie Ziemskim Powiatu Brasławskiego na mocy Dekretu Remissyynego Sądu Głównego Litewsko-Wileńskiego 2go Departamentu roku 1822 maja 6 dnia ferowanego, Sprawa sukcessorów zeszłego Nadwornego Sowietnika Teodora Waltera z debitorami i kredytorami od dnia 23 marca roku idącego rozpoczęta została, już po załatwionych dyllacyach zbliżona ku rozpoznaniu ostatecznemu; i że w ostatnich dniach miesiąca apryla będzie wziętą do namowy, za tym Sąd postanowił tę awizacyą pomieścić do Kuryera Litewskiego dla dogodności stronom; iżby każdy mógł bydź zawiadomionym o takowym zamiarze, i żeby strony w późnieyszym czasie prośbami, oraz po zamknięciu izby submissyami Sąd nieutrudniały, jak równie, że będzie na niestawających zapisana ammissya, w tym czyni się ostrzeżenie.

Prezydent Sąd. Ziem. Bras. Masłowski.
Sędzia Sądow Ziem. Brasł. Adam Klott.
Sędzia Ziem. Brasł. Michał Hryncewicz.
Felicyan Alexandrowicz Ziem. Brasł. Reg.

Wezwanie.

2. Niżey podpisana Basia Levenszternowa kupcowa Wileńska będąc w jedney połowie ze stopnia naturalnego spadku po zeszłym oycu moim Izaaku Judelowiczu Hopfenie, i stryju Orelu Hopfenie, oraz bracie stryjecznym Abramie Szteymanie Zegarmistrzu i Obywatelu Wiłkomir., w drugiey zaś ze skutkow prawa przedażnego od siostry rodzoney Rochli Lindeblitowey, i jey córki Estery Royny Leyzerowey Hirszowiczowey dnia 8 junii 1823 r. wydanego eorundem w Magistracie Wileń. przyznanego, a dnia 14 tegoż roku i miesiąca do Akt Ratusza Wiłkomier. wprowadzonego, i intromissyą upoważnionego, niekwestyonowaną dziedziczką domu murowanego w Mieście Wiłkomierzu położenie mającego, z powodu że w prawie przedażnym ewikcya do trzech lat zakreślona, przeto niżey podpisana dla bezpieczeństwa swego wzywa wszystkich pretensorow tak oyca mego jako też i siostry, aby w nayrychleyszym czasie stosunki swe raczyli przy złożeniu prawnych dowodow u niżey podpisaney objawiać. Wilno r. 1824 marca 20 d. Basia Levensternowa.

Wolno zamieścić trzykrotnie w Gazecie Kuryera Litewskiego. Marcin Straus R. M. W.

---

2 Sąd Taxatorsko-Exdywizorski na konkurs wszelkiego majątku JW. Adama Gordziałkowskiego Podkomorzego Ptu Kopys., Remissą Sądu Głgo 2go Depar. Gubernii Mohilowskiey przeznaczony, na dzień z odwołania przypadły, to jest: 20 teraźnieyszego mca marca 1824 roku do miasteczka Tołoczyna w Pcie Kopyskim leżącego na mieysce zafundowaney Juryzdykcyi zjechawszy, i po wysłuchaniu niektórych kredytorow produktowych głosów, a od niektórych po przyjęciu oświadczenia, że się produktow zrzekają, z odwołaniem się do replik, gdy na takowy termin, mimo zastrzeżenia nie wszyscy kredytorowie mający stosunki swoje do debitora, Remissą i Aktoratem tegoż debitora zajęci, stawają, przeto powtórną niniejszą przez Gazetę Kuryera Lit. awizacyą wezwać kredytorow na dzień 2 mca junii roku teraźnieyszego do Miasteczka Tołoczyna z probacyą pretensyjów swoich do debitora zastosowanych, pod nieuchronną ammissyą, postanawia. Datt roku 1824 mca marca 27 dnia.

Ignacy Jewniewicz Exdywizor.
Jan Swięcicki Exdywizor.
Gabryel Switkowski Exdywizor.

---

3 Rząd CESARSKIEGO Uniwersytetu Wileńskiego podaje do wiadomości, że termina do licytacyi na dwonastoletnią dzierżawę dóbr Bezdzieża w Gubernii Grodzieńskiey powiecie Kobryńskim położonych, oznaczone w pierwszém o teyże licytacyi ogłoszeniu, są zmienione, i licytacya odbywać się będzie w dniach 2, 7, i 12, maja teraznieyszego 1824 roku.

Za Sekretarza Józef Okołow.

Wyjeżdżają za granicę.

2. Do Krolestwa Pruskiego do Miasta Memla i Kenigsberga obywatel kowieńskiego Powiatu Starozakonny Lewin Chaimowicz Werbluński z będącemi przy nim Jankielem Berkowiczem Sudowiczem i Jankielem Chaimowiczem Szapirem dla uzyskania długow na miesięcy 10.

---

1. Wijeżdża na cały rok do Warszawy i do wód zagranicznych byłych woysk Polskich Jenerał Leytenant Franciszek Xawery Wyszkowski, z Kamardynerem Michałem Mosłowiczem, i kucharzem Janem Rybaczewskim.